

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ

Ασφαλής Πλοήγηση στον Ψηφιακό Χρηματοοικονομικό Κόσμο

«Η άνοδος της ισχυρής Τεχνητής Νοημοσύνης θα είναι είτε το καλύτερο είτε το χειρότερο πράγμα που συνέβη ποτέ στην ανθρωπότητα. Δεν γνωρίζουμε ακόμη ποιο από τα δύο.»
Καθ. Stephen Hawking

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ) δημοσιεύει τον Οδηγό Επενδυτών για Ασφαλή Πλοήγηση στον Ψηφιακό Χρηματοοικονομικό Κόσμο, στο πλαίσιο της συμμετοχής της στη διεθνή εκστρατεία «Παγκόσμια Εβδομάδα Επενδυτών 2025» (World Investor Week). Τα βασικά θέματα της φετινής εκστρατείας – **Τεχνολογία & Ψηφιακά Χρηματοοικονομικά, Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) και Πρόληψη Απάτης** – υπογραμμίζουν πόσο γρήγορα οι τεχνολογικές εξελίξεις μεταμορφώνουν τον τρόπο που διαχειριζόμαστε τα χρήματά μας και λαμβάνουμε αποφάσεις που επηρεάζουν την οικονομική μας ευημερία.

Το σύγχρονο ψηφιακό χρηματοοικονομικό περιβάλλον επαναπροσδιορίζει τον τρόπο που αποταμιεύουμε, επενδύουμε και συναλλάσσομαστε. Καινοτομίες όπως η ΤΝ βελτιώνουν τις υπηρεσίες, αλλά εμπερικλείουν και νέους κινδύνους. Ο Οδηγός αυτός παρουσιάζει τα βασικά οφέλη και τις προκλήσεις που κάθε επενδυτής χρειάζεται να γνωρίζει.

Πώς λειτουργεί η Τεχνητή Νοημοσύνη

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) χρησιμοποιεί ψηφιακή τεχνολογία για να εκτελεί εργασίες που συνήθως απαιτούν ανθρώπινη νοημοσύνη, όπως επίλυση προβλημάτων, αξιολόγηση εναλλακτικών επιλογών και λήψη αποφάσεων. «Μαθαίνει» αναλύοντας μεγάλο όγκο δεδομένων, ανιχνεύοντας μοτίβα μέσω αλγορίθμων και βελτιώνεται με την εμπειρία. Για

παράδειγμα, μπορεί να «σαρώσει» γρήγορα οικονομικές πληροφορίες, να εντοπίσει τάσεις ή να ανιχνεύσει πιθανή απάτη. Εξοικονομώντας χρόνο, μειώνοντας λάθη και προωθώντας νέες ιδέες, η TN αλλάζει τον τρόπο που λειτουργούν οι επιχειρήσεις και η παγκόσμια οικονομία.

Η επανάσταση της Τεχνητής Νοημοσύνης στα χρηματοοικονομικά

Η **ψηφιακή τραπεζική**, οι **εφαρμογές επένδυσης** και τα **εργαλεία με TN** είναι πια μέρος της καθημερινότητας. Οι πληρωμές με έξυπνο κινητό ή ρολόι κάνουν τις συναλλαγές γρήγορες και απλές. Η ευκολία όμως μπορεί να οδηγήσει σε παρορμητικές αποφάσεις για αγορές και λιγότερη αποταμίευση, ενώ αυξάνει την έκθεση σε πιο **πειστικές, προσωποποιημένες διαδικτυακές απάτες**. Η ενημέρωση και η εγρήγορση είναι κλειδιά για την προστασία των χρημάτων σας.

Η TN αλλάζει και τον τρόπο που κινούμαστε στο διαδίκτυο. Αντί να περιηγούμαστε σε πολλά sites ή apps, **ψηφιακοί βοηθοί** μπορούν να αναζητούν, να συγκρίνουν και να ολοκληρώνουν εργασίες για εμάς – από την εύρεση προσφορών έως τη διαχείριση οικονομικών. Αυτό κάνει τα πράγματα πιο εύκολα, αλλά **μεταβάλλει και τον τρόπο που λαμβάνουμε πληροφορίες** και οικονομικές αποφάσεις.

Η TN γίνεται επίσης πιο ενεργή στις αγορές: αναλύει δεδομένα, προτείνει επενδύσεις και εκτελεί συναλλαγές σε δευτερόλεπτα. Παρά τις ευκαιρίες, απαιτείται προσοχή και κατανόηση: γνωρίζοντας **πώς λειτουργούν τα εργαλεία ή, ακόμη καλύτερα τα όριά τους**, παραμένετε εσείς στο τιμόνι, αποφεύγετε κινδύνους και παίρνετε πιο έξυπνες αποφάσεις.

Παράλληλα, προκύπτει ένα γενεαλογικό χάσμα. Οι νεότεροι, που μεγάλωσαν με την τεχνολογία, αναζητούν χρηματοοικονομικές συμβουλές σε διαδικτυακές κοινότητες, κοινωνικά δίκτυα και δημοφιλείς influencers. Οι μεγαλύτερες ηλικίες τείνουν να βασίζονται σε πιο παραδοσιακές πηγές, που ενίοτε δεν συμβαδίζουν με τον σημερινό, ταχύ ρυθμό αλλαγών.

Σε επίπεδο πολιτικής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιχειρεί να διατηρήσει ισορροπία ανάμεσα σε καινοτομία και ασφάλεια μέσω του AI Act, θέτοντας τη βάση για υπεύθυνη χρήση. Τον Μάρτιο του 2025, η Ευρωπαϊκή Αρχή Κεφαλαιαγορών (ESMA - European

Securities and Markets Authority) προειδοποίησε ότι μη ρυθμιζόμενες εφαρμογές TN και εργαλεία «stock-picking» μπορεί να παραπλανούν επενδυτές, να κάνουν κακή χρήση δεδομένων και να τους αφήνουν απροστάτευτους. Ταυτόχρονα, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD - Organisation for Economic Co-operation and Development) προωθεί αξιόπιστη, ανθρωποκεντρική TN, με αρχές διαφάνειας και λογοδοσίας, και τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης της χρηματοοικονομικής παιδείας.

Ευκαιρίες και Οφέλη: Πώς η TN μπορεί να στηρίξει τις επενδυτικές αποφάσεις

Η TN μπορεί να κάνει τα χρηματοοικονομικά πιο κατανοητά

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (TN), όταν χρησιμοποιείται σωστά, μπορεί να κάνει τα χρηματοοικονομικά πιο απλά και κατανοητά για όλους. Μπορεί να μετατρέπει πολύπλοκα οικονομικά στοιχεία σε σαφείς και εύκολες πληροφορίες, βοηθώντας σας να παίρνετε αποφάσεις με περισσότερη ενημέρωση και μεγαλύτερη σιγουριά.

Η TN μπορεί επίσης να εξηγεί δύσκολους οικονομικούς όρους και πολυσέλιδες αναφορές με απλοποιημένο και σύντομο τρόπο, εξοικονομώντας χρόνο και κάνοντάς τα πιο κατανοητά. Επιπλέον, σας βοηθά να βρίσκετε γρήγορα τις πληροφορίες που χρειάζεστε, χωρίς να χρειάζεται να ψάχνετε μέσα σε μεγάλα ή περίπλοκα έγγραφα.

Με υπεύθυνη χρήση, η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να σας κρατά ενημερωμένους για τις εξελίξεις στις αγορές και στους κανονισμούς, να μεταφράζει οικονομικές πληροφορίες σε διάφορες γλώσσες και να παρουσιάζει τα δεδομένα με απλά γραφήματα, ώστε να κατανοείτε πιο εύκολα τις τάσεις και τις αλλαγές που επηρεάζουν τα χρήματά σας.

Η TN μπορεί να υποστηρίξει τη διαχείριση των προσωπικών οικονομικών

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) μπορεί να σας βοηθήσει να διαχειρίζεστε τα προσωπικά σας οικονομικά πιο εύκολα και αποτελεσματικά. Μπορεί να αναλύει και να κατηγοριοποιεί τις δαπάνες σας, δείχνοντάς σας πού ξοδεύετε, για παράδειγμα σε τρόφιμα, μεταφορές ή ψυχαγωγία. Μπορεί ακόμη να προτείνει ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς και να στέλνει ειδοποιήσεις όταν υπερβαίνετε τα όρια.

Η TN μπορεί να εντοπίζει πιθανές απάτες αναγνωρίζοντας ασυνήθιστες ή ύποπτες κινήσεις στον λογαριασμό σας. Τέλος, μπορεί να ενθαρρύνει τη συστηματική αποταμίευση μεταφέροντας αυτόματα μικρά ποσά σε λογαριασμό αποταμίευσης, ανάλογα με τις συνήθειες κατανάλωσης, χωρίς να επηρεάζει τις καθημερινές σας ανάγκες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να προτείνει εξατομικευμένες επενδυτικές επιλογές με βάση τους στόχους και τον κίνδυνο χρήστη, εφόσον διαθέτει τα αναγκαία δεδομένα.

Τεχνητή Νοημοσύνη & Επενδύσεις: Τι Πρέπει Να Προσέχει Κάθε Καταναλωτής

Η καινοτομία προσφέρει πολλές δυνατότητες χρήσης, αλλά όταν πρόκειται για τα χρήματά σας, η σύνεση και η κρίση προηγούνται.

Τα εργαλεία TN δεν έχουν σχεδιαστεί για παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλών, ούτε εποπτεύονται.

Πολλές δημόσιες πλατφόρμες/εφαρμογές TN μπορεί να «προτείνουν» επενδύσεις, αλλά δεν είναι αδειοδοτημένες ή εποπτευόμενες για να δίνουν προσωποποιημένη και αξιόπιστη χρηματοοικονομική καθοδήγηση. Επίσης, δεν έχουν νομική υποχρέωση να ενεργούν προς το συμφέρον σας.

Η TN μπορεί να βοηθήσει, αλλά δεν πρέπει να είναι η μοναδική πηγή συμβουλής.

Συνδυάστε τις ιδέες από εργαλεία TN με δική σας έρευνα από πολλαπλές πηγές, κριτική σκέψη και συμβουλές από αδειοδοτημένους επαγγελματίες.

Η TN μπορεί να παράγει πειστικό, αλλά παραπλανητικό ή εσφαλμένο περιεχόμενο.

Υπάρχει κίνδυνος τα μοντέλα να έχουν προκαταλήψεις ή να κάνουν κακή χρήση ή χειραγώγηση δεδομένων και λάθη. Το αποτέλεσμα μπορεί να είναι μεροληπτική, ελλιπής ή και κατασκευασμένη πληροφόρηση που μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένα αποτελέσματα. (Δείτε το πλαίσιο «Όταν οι μηχανές κάνουν λάθος»)

Τα συστήματα TN μπορεί να είναι απρόβλεπτα.

Ακόμη και οι δημιουργοί τους δεν κατανοούν πάντα πλήρως πώς φτάνουν σε ένα συμπέρασμα, ιδίως σε σύνθετες ή ευμετάβλητες αγορές.

Να είστε καχύποπτοι με υποσχέσεις για «γρήγορο πλουτισμό.»

Αποφύγετε πλατφόρμες που υπόσχονται υψηλές ή εγγυημένες αποδόσεις από «στρατηγικές τεχνητής νοημοσύνης» ή «σήματα μετοχών» (stock signals¹). Η πρόβλεψη αγορών είναι εξαιρετικά δύσκολη. Δεν υπάρχει σύντομος δρόμος για απόκτηση υψηλών αποδόσεων.

Κατανοήστε τα όρια προστασίας των επενδυτών.

Αν χρησιμοποιείτε μη ρυθμιζόμενα εργαλεία TN και υποστείτε ζημιά, ενδέχεται να μην έχετε πρόσβαση σε μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, αποζημίωσης ή χρηματοοικονομικού διαμεσολαβητή.

Όταν οι μηχανές κάνουν λάθος

Μερικές φορές τα συστήματα TN παράγουν πληροφορίες που φαίνονται σωστές αλλά δεν είναι. Αυτά τα λάθη λέγονται συχνά «παραισθήσεις TN» («AI hallucinations»). Συμβαίνουν όταν το σύστημα «συμπληρώνει κενά» ή κάνει υποθέσεις πέρα από τα δεδομένα που διαθέτει, οδηγώντας σε παραπλανητικό ή ψευδές περιεχόμενο.

Στις επενδύσεις αυτό μπορεί να σημαίνει λανθασμένες αναλύσεις, αναξιόπιστες προβλέψεις ή κατασκευασμένα στοιχεία που φαίνονται πειστικά. Παρότι δεν υπάρχει πρόθεση, μπορούν να παραπλανήσουν όποιον βασιστεί σε αυτά χωρίς διασταύρωση.

¹ Ενδείξεις ή ειδοποιήσεις που προκύπτουν από την ανάλυση της αγοράς και χρησιμοποιούνται για να βοηθήσουν τους επενδυτές να λάβουν αποφάσεις αγοράς ή πώλησης μετοχών.

Προστατεύστε τα προσωπικά σας δεδομένα.

Μην κοινοποιείτε ευαίσθητες πληροφορίες (εισόδημα, στόχους, περιουσιακά στοιχεία) σε δημόσιες πλατφόρμες TN. Μπορεί να μην διαθέτουν ισχυρά μέτρα ασφάλειας και ιδιωτικότητας.

Προσοχή στα σήματα μετοχών» (stock signals) που παράγονται από TN.

Επί πληρωμή apps/sites που «προβλέπουν» τιμές τίτλων με TN μπορεί να είναι ανακριβείς, να βασίζονται σε ελλιπή δεδομένα και μπορεί να σας οδηγήσουν σε ζημιές.

Χρησιμοποιήστε την τεχνολογία με σύνεση.

Χτίστε ανθεκτικότητα συνδυάζοντας εργαλεία TN με υγιείς αρχές επένδυσης, σύνεση και επαγγελματική συμβουλή. Η αυτοματοποίηση πρέπει να στηρίζει, όχι να υποκαθιστά, την ανθρώπινη ενημέρωση και κρίση.

Συνδυάστε τεχνολογία με τεχνογνωσία.

Επιλέξτε αδειοδοτημένο επαγγελματία για εξατομικευμένη συμβουλή. Προτιμήστε εταιρείες που σέβονται την ιδιωτικότητα, τη δικαιοσύνη και τη διαφάνεια στη χρήση TN και διαβάστε προσεκτικά τις σχετικές γνωστοποιήσεις.

Χτίζοντας Ψηφιακή Χρηματοοικονομική Ανθεκτικότητα

Πέρα από την κατανόηση των ευκαιριών και κινδύνων της TN, κρατήστε τα εξής:

➔ Ενισχύστε τις ψηφιακές χρηματοοικονομικές σας γνώσεις και την κριτική σας σκέψη.

Αναγνωρίστε τα όρια των νέων τεχνολογιών και προσεγγίστε σύνθετα ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία με προσοχή. Αλγόριθμοι μπορεί να δώσουν παραπλανητικές συμβουλές, απατεώνες να χρησιμοποιήσουν περιεχόμενο TN και μη ρυθμιζόμενες πλατφόρμες και να σας αφήσουν απροστάτευτους αν κάτι πάει στραβά.

➔ Μείνετε εσείς στο τιμόνι και μην αφήνετε τις τάσεις να σας παρασύρουν.

Αντιμετωπίστε με σκεπτικισμό υποσχέσεις για «εύκολα κέρδη» ή ιστορίες επιτυχίας από διασημότητες. Προσέξτε τα χαρακτηριστικά σχεδίασης των εφαρμογών (όπως copy-trading ή gamified trading) που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των επενδυτών, ενώ να θυμάστε ότι ορισμένα άτομα με πολυπληθή επιρροή στα κοινωνικά δίκτυα (οι λεγόμενοι «finfluencers») μπορεί να έχουν κρυφά συμφέροντα από τις συμβουλές που δίνουν. Προτιμήστε μακροπρόθεσμη προσέγγιση, διασπορά επενδύσεων και πειθαρχία. (Δείτε τον Οδηγό της ΕΚΚ «[Οι κίνδυνοι των social media: ο κόσμος των finfluencers](#)»)

➔ Χρησιμοποιήστε εφαρμογές για επενδύσεις χωρίς διαμεσολάβηση με επαρκή ενημέρωση και προσοχή.

Αυτά τα εργαλεία βοηθούν, αλλά δεν υποκαθιστούν τη σχολαστική έρευνα ή την επαγγελματική καθοδήγηση. Κατανοήστε το κάθε προϊόν πριν επενδύσετε. Καμιά

τεχνολογία δεν εγγυάται κέρδη ούτε σας θωρακίζει από απάτη. (Δείτε τον Οδηγό Επενδυτών της ΕΚΚ «[Επτά σημαντικές ερωτήσεις πριν επενδύσετε](#)»)

➔ Προστατευθείτε από ψηφιακή απάτη.

Επαληθεύστε τη νομιμότητα πλατφορμών/επαγγελματιών, αμφισβητήστε προσφορές «υπερβολικά καλές», αποφύγετε την πίεση για «άμεση ενέργεια», χρησιμοποιήστε ισχυρούς κωδικούς και 2FA, και βασιστείτε σε ρυθμιζόμενες, αξιόπιστες πηγές. (Δείτε τον Οδηγό Επενδυτών της ΕΚΚ «[Πώς να είστε ένα βήμα μπροστά από τους απατεώνες](#)»)

Νεότερα ευρήματα για τη ψηφιακή χρηματοοικονομική παιδεία στην Κύπρο

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ «Financial Literacy in Cyprus» (2025), η ψηφιακή χρηματοοικονομική παιδεία στην Κύπρο παραμένει ανησυχητικά χαμηλή. Ο μέσος βαθμός για τις ηλικίες 15–79 είναι 44/100, ενώ μόλις το 10% φτάνει το 70/100, το όριο για να θεωρείται κάποιος ψηφιακά χρηματοοικονομικά εγγράμματος. (Δείτε Πίνακα 1 για τα ευρήματα.)

Αυτά τα ευρήματα δείχνουν ότι οι περισσότεροι καταναλωτές στην Κύπρο δεν είναι επαρκώς προετοιμασμένοι για ένα ολοένα πιο ψηφιοποιημένο χρηματοοικονομικό περιβάλλον. Η χαμηλή ψηφιακή παιδεία αυξάνει την ευαλωτότητα σε απάτες, κλοπή δεδομένων και λανθασμένες αποφάσεις. Η βελτίωσή της είναι κρίσιμη, ώστε οι πολίτες να αξιοποιούν με ασφαλή και αποτελεσματικό τρόπο τις καινοτομίες προς μακροπρόθεσμο όφελος.

Πίνακας 1 – Κενά Ψηφιακής Χρηματοοικονομικής Επάρκειας [ΟΟΣΑ, 2025]	
Γνωστικά κενά	Μόνο το 15% των ερωτηθέντων γνωρίζει ότι τα προσωπικά δεδομένα που κοινοποιούνται δημόσια στο διαδίκτυο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για στοχευμένες εμπορικές ή χρηματοοικονομικές προσφορές.
	Μόνο το 18% κατανοεί ότι τα κρυπτοστοιχεία (crypto assets) δεν αποτελούν νόμιμο χρήμα, όπως τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα.
Κενά συμπεριφοράς	Το 67% δηλώνει ότι ποτέ ή σπάνια αλλάζει τους κωδικούς πρόσβασης που χρησιμοποιεί σε ιστοτόπους για ηλεκτρονικές αγορές.
	Μόνο το 31% αναφέρει ότι ελέγχει πάντοτε ή πολύ συχνά αν ένας πάροχος χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στο διαδίκτυο είναι ρυθμιζόμενος στην Κύπρο πριν αγοράσει ένα προϊόν.
Κενά στάσεων	Μόνο το 50% θεωρεί ότι είναι μη ασφαλές να πραγματοποιούνται ηλεκτρονικές αγορές μέσω δημόσιου δικτύου Wi-Fi.
	Μόλις το 64% θεωρεί σημαντικό να διαβάζει τους όρους και προϋποθέσεις ή να ελέγχει την ασφάλεια του ιστοτόπου πριν από μια ηλεκτρονική συναλλαγή.
Ευπάθεια σε απάτη	Το 17% των ενηλίκων δηλώνει ότι έχει υπάρξει θύμα χρηματοοικονομικής απάτης ή απάτης μέσω διαδικτύου τα τελευταία δύο έτη.
	Από τα εν λόγω θύματα, το 85% δεν διαθέτει ούτε το βασικό επίπεδο χρηματοοικονομικής παιδείας.

Κοιτώντας μπροστά

Ο χρηματοοικονομικός κόσμος γίνεται ολοένα πιο ψηφιακός, καινοτόμος και καθοδηγούμενος από την ΤΝ. Αυτό δημιουργεί νέες δυνατότητες πρόσβασης σε υπηρεσίες και ευκαιρίες αύξησης εισοδημάτων, αλλά συνοδεύεται και από νέους κινδύνους.

Η «έξυπνη πλοήγηση» δεν είναι μόνο θέμα ευκολίας· είναι θέμα ενημέρωσης, εγρήγορσης και ψηφιακής παιδείας, σε συνδυασμό με μακροπρόθεσμες, πειθαρχημένες συνήθειες.

Η ΕΚΚ καλεί όλους τους καταναλωτές στην Κύπρο να ενισχύσουν την ψηφιακή χρηματοοικονομική τους παιδεία, να υιοθετήσουν ασφαλείς online συμπεριφορές και να λαμβάνουν αποφάσεις ευθυγραμμισμένες με τους οικονομικούς τους στόχους και την ανθεκτικότητα στον κίνδυνο. Σε μια εποχή ραγδαίων τεχνολογικών αλλαγών, η γνώση και η κριτική σκέψη παραμένουν οι ισχυρότεροι σύμμαχοί σας. ■

Σημειώσεις

Οι Οδηγοί Επενδυτών αποτελούν μέρος του προγράμματος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ) για ενημέρωση, εκπαίδευση και προστασία του κοινού και των επενδυτών. Μάθετε περισσότερα στην [Πύλη Χρηματοοικονομικής Επιμόρφωσης της ΕΚΚ](#).

Για περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με ευκαιρίες και κινδύνους της ΤΝ στις επενδύσεις, μπορείτε να συμβουλευτείτε την [Προειδοποίηση της Ευρωπαϊκής Αρχής Κεφαλαιαγορών για την Τεχνητή Νοημοσύνη](#).

Ακολουθήστε μας στα social media για να ενημερώνεστε για τις πρωτοβουλίες και τις δράσεις της ΕΚΚ:

